

## БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ВТОРОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2023 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

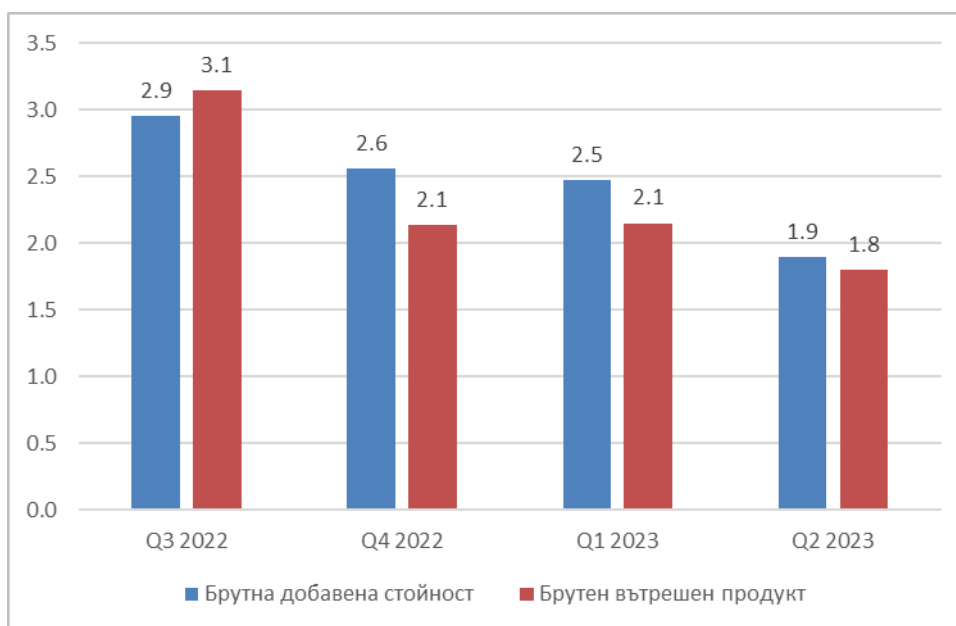
През второто тримесечие на 2023 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 1.8% спрямо второто тримесечие на предходната година и с 0.4% спрямо първото тримесечие на 2023 г. според сезонно изгладените данни по експресни оценки.

### Годишни изменения

През второто тримесечие на 2023 г. БВП се увеличава с 1.8% спрямо второто тримесечие на предходната година, а брутната добавена стойност нараства с 1.9%.

Крайното потребление регистрира ръст от 1.3%, бруто образуването на основен капитал се увеличава с 3.4% през второто тримесечие на 2023 г. спрямо второто тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги намалява с 0.8%, а вносът на стоки и услуги намалява с 6.7%.

Фиг. 1. Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година, проценти

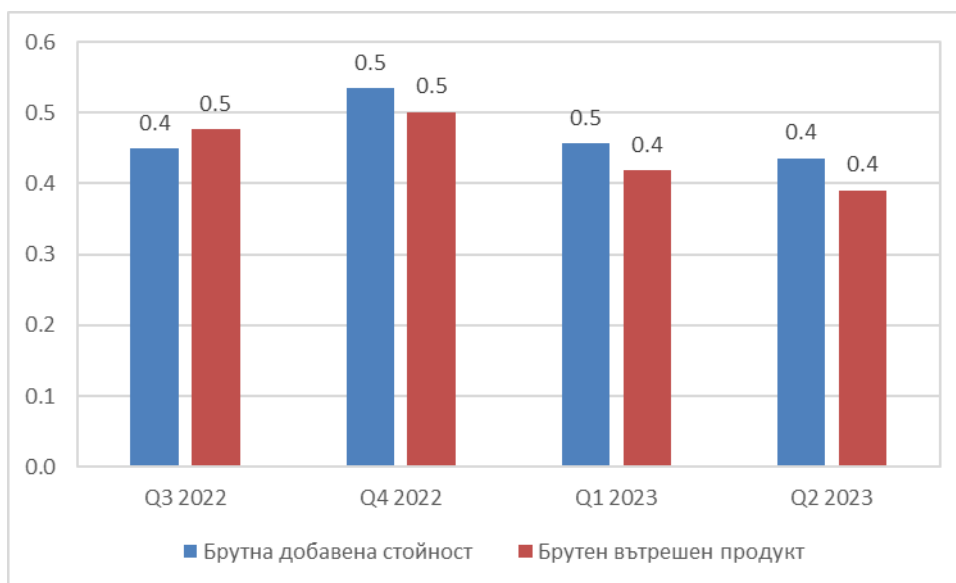


### Тримесечни изменения

През второто тримесечие на 2023 г. спрямо предходното тримесечие БВП по сезонно изгладени данни нараства с 0.4% (табл. 1 от приложението). Брутната добавена стойност нараства с 0.4%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през второто тримесечие на 2023 г. причина за регистрирания икономически ръст по сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие е увеличението на крайно потребление с 0.4%.

**Фиг. 2. Темп на прираст спрямо предходното тримесечие, проценти**



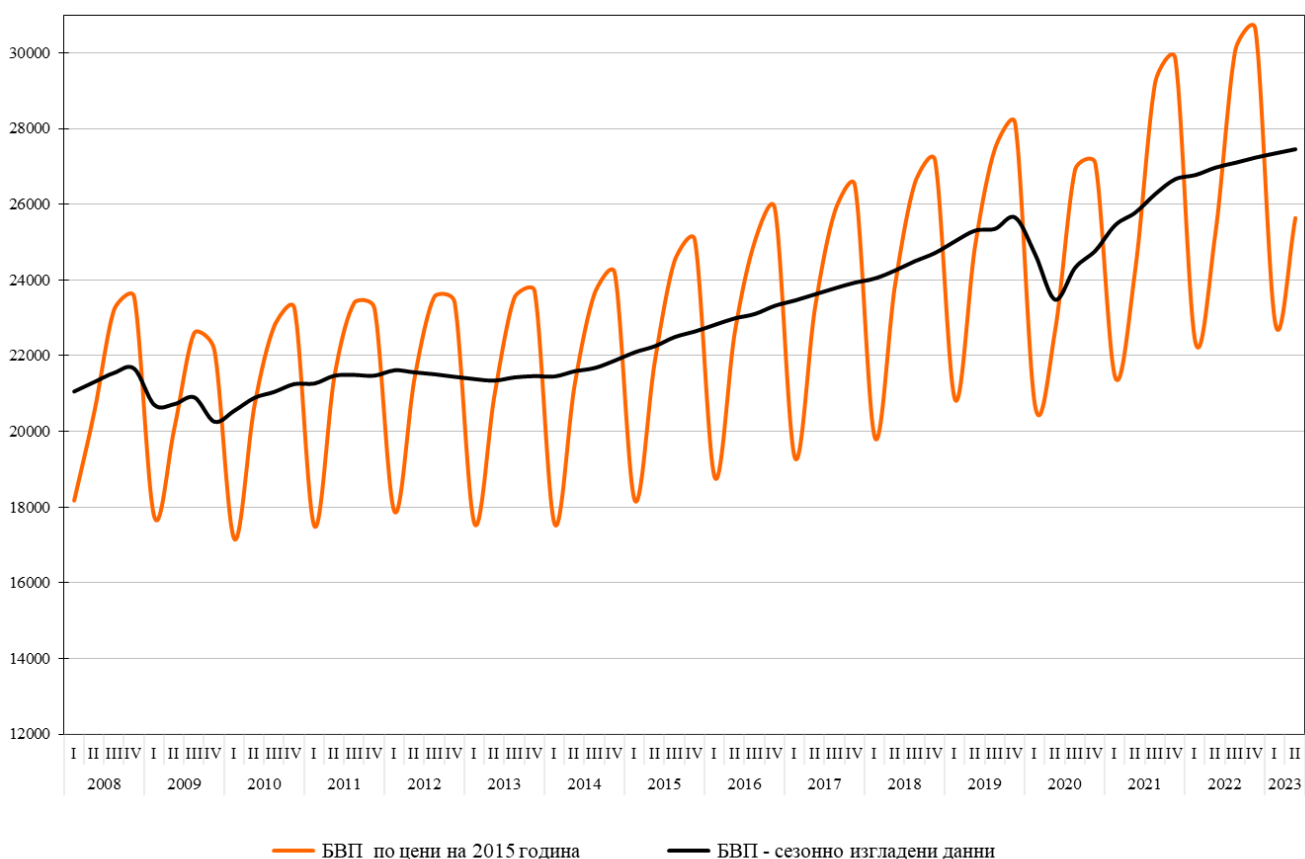
### БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за второто тримесечие на 2023 г. БВП в номинално изражение достига 40 959.5 млн. лева (табл. 2 от приложението).

Реализираната добавена стойност през второто тримесечие на 2023 г. е 35 946.2 млн. лева.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление със 76.5%, което в стойностно изражение възлиза на 31 320.3 млн. лева. През второто тримесечие на 2023 г. бруто капиталобразуването е 7 853.9 млн. лв. и заема 19.2% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително.

**Фиг. 3. БВП по тримесечия за периода 2008 - 2023 г. по средногодишни цени на 2015 година, млн. лв.**





## Методологични бележки

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки<sup>1</sup> за БВП са дефинирани като:

*„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.*

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за второто тримесечие на 2023 г. са подготвени в срок от 42 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година, стойностен обем в текущи цени и относителни дялове на компонентите в състава на БВП.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за второто тримесечие на 2023 г. на 7 септември 2023 година.

Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS по методология, описана в Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

<sup>1</sup> В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.





Приложение

Таблица 1

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти,  
сезонно изгладени данни, експресни оценки

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		III 2022	IV 2022	I 2023	II 2023	III 2022	IV 2022	I 2023	II 2023
1	<b>Брутна добавена стойност</b>	<b>0.4</b>	<b>0.5</b>	<b>0.5</b>	<b>0.4</b>	<b>2.9</b>	<b>2.6</b>	<b>2.5</b>	<b>1.9</b>
2	Корективи	1.0	-0.3	0.3	-0.1	1.6	2.5	-0.4	0.9
3	<b>Брутен вътрешен продукт</b>	<b>0.5</b>	<b>0.5</b>	<b>0.4</b>	<b>0.4</b>	<b>3.1</b>	<b>2.1</b>	<b>2.1</b>	<b>1.8</b>
	По елементи на крайното използване:								
4	Крайно потребление	0.4	1.1	-0.6	0.4	3.8	4.4	1.8	1.3
5	Бруто капиталобразуване	.	.	.	.	.	.	.	.
	в т.ч. бруто образуване на основен капитал	1.4	1.2	0.8	0.0	-3.0	1.0	2.8	3.4
6	Износ на стоки и услуги	-0.1	1.1	-1.6	-0.2	11.0	8.8	2.2	-0.8
7	Внос на стоки и услуги	-2.1	1.7	-2.8	-3.7	9.3	9.6	-2.3	-6.7





Таблица 2

**Брутен вътрешен продукт за второто тримесечие на 2023 година,  
сезонно неизгладени данни, експресни оценки**

		Второто тримесечие на 2023 година	
		стойностен обем в текущи цени, млн. лв.	относителен дял в БВП, %
<b>1</b>	<b>Брутна добавена стойност</b>	<b>35 946.2</b>	<b>87.8</b>
2	Корективи	5 013.3	12.2
<b>3</b>	<b>Брутен вътрешен продукт (1+2=4+5+6+9)</b>	<b>40 959.5</b>	<b>100.0</b>
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	31320.3	76.5
5	Бруто капиталобразуване	7 853.9	19.2
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	1 785.3	4.3
7	Износ на стоки и услуги	27 190.7	66.3
8	Внос на стоки и услуги	25 405.4	62.0
9	Статистическа разлика	0.0	0.0

